

Felelős szerkesztő:

KURKÓ GYÁRFÁS

Főmunkatárs:

SZEMLÉR FERENC

★

Engedélyezte: Cenzura Militară
a Presai sub No. 1437. 7. X. 1944

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

A valóságot be kell vallani

Az alábbi programadó cikk a Szabad Szó című temesvári napilap első számában jelent meg és súlyos történelmi-politikai megállapításaiért szükségesnek láttuk a Szabad Szó testvérújságjának, — a Népi Egységnek olvasóitáborával is megismertetni.

Szabaddá vált a szó, amely a hitlerellenes hazafias tábor magyar harcosainak riadóját titokban vitte szerte szét. Továbbra is harcot hirdetünk az emberiség leigázására, népek kiirtására törő hitleri örökség utolsó maradványai ellen, de ezt már nyíltan, emberi méltóságunk birtokában tehetjük. Nyíltan küzdhetünk a szabadságjogok, a nemzeti jogegyenlőség, a népek közötti béke és barátság megvalósításáért. Nyíltan foghatunk soraink megtisztításához, a fasiszta fekélytől és vehetjük védelmünkbe tömegeink igazát.

Az igazi szabadság a nép szabadsága. Az igazi szabad sajtó a nép hangja. A nagy tömegek, amelyek kezükbe akarják venni sorsuk irányítását. Amelyek sérelmüknek és szándékuknak kifejezést akarnak adni. A munkás, a földműves, a dolgozó értelmiségi, a nő, az ifjú el akarja mondani, amit eddig nyilvánosan nem mondhatott el. A népük sorsán vívódó lelkiismeretek választ akarnak adni a jelen száz gyötörő kérdésére és fényt vetni, utat mutatni a jövőre.

A szabad szó őszinte szót is jelent, látszólag néha a kegyetlenséget őszintét. De csak látszólag kegyetlen ez, mint ahogy a sebész is annak tűnhet, mikor a szervezet megmentésére a késhez nyúl. Nem leplezhetjük, hogy a magyarság történelme folyamán talán sohasem sülyedt oly mélyre, mint a közelmúltban. A dokumentum felpertszelt falvak, a Magyarországról deportált zsidók, a felsőerdélyi románok sorsa könyörtelenül vádol.

Alig száz éve, hogy a népek reménye, személfénye voltunk az osztrák-német zsarnokság elleni szabadságharcunkban. 1848 — 49-ben Európa demokráta harcosainak legjava a magyar néphadsereg soraiba állt be, hogy megsegítse ezzel a világszabadság szent ügyét. Elhagyatottan és utolsó-nak is megmaradtunk a küzdőterén abban a nagy forradalmi hullámban, amely Európa népeit elindította az emberi szabadságjogok, a nemzeti függetlenség kivívására.

Száz év sem kellett azonban, hogy a szabadságharc németbérenc árulói a nemzeti történelem irányítói válnának. Száz év sem kellett, hogy a magyar nép szent helyületét a szabadságról és testvérségtől a szolgalelkűség és fajgyűlölet fertőzte meg. Hogy megcsufolva a sok százados hagyományos harcot a német zsarnokság ellen, Magyarország utolsó-nak maradjon a hitleri hatalmi téboly táborában.

A valóságot nem kezdőzni kell. A valóságot be kell vallani. A magyarság legjobb fia a fasiszmus börtöneiben és vérépadján pusztultak, a nép sorsát pedig gonosztervek intézték. De hogy mindezzel mi szembe akarunk és szembe is tudunk nézni, ez a tény a biztosítéka a gyökeres átalakulásnak. Ez biztosítja, hogy a magyar fasisztaellenes harcosok ezreinek áldozata nem veszett kárba a közösségre nézve. Hogy nemcsak fel tudunk emelkedni, hanem meg is tudunk kapaszkodni végre. Hogy kilábalunk abból a szennyes árból, amely majdnem az örvény mélyére, teljes pusztulásba juttatott minket.

Itt Erdélyben, a román többséggel való történelmi egymásrataltságnak ez kétszeres kötelességünk, mert a szabadság

A szociálista forradalom évfordulóján rendezett fővárosi népgyűlésen

Közel 300.000 ember tett hitet az igazi demokrácia mellett

Gheorghiu-Dej beszéde a Vörös Hadsereg felszabadító háborújáról és a szovjetellenes román politikusokról

(Bukarest.) Lelkes hangulatban, mindmáig az országban példa nélkül álló nagyszabású népgyűlés keretében ünnepelte meg a főváros népe szerdán, november 7-én a nagy szociálista forradalom 27. évfordulóját. Közel háromszáz ezer ember vett részt az ünnepi felvonuláson és a népgyűlésen, hogy hódoljon ezen az óriási jelentőségű történelmi esemény e vívmányainak és kifejezésre juttassa háláját a Vörös Hadsereg iránt, amely felszabadította az országot a hitlerista uralom igája alól. A főváros demokratikus erői a felszabadultság lelkes hangulatában közösen avatták ünnepnaprá ezt a napot.

Már a déli órákban óriási embertömeg lepte el a főváros utcáit és a külvárosi negyedeiből végeláthatatlan sorokban vonult a város központja felé. A Piața Victoriei-en a Sturza-palota erkélyén megjelentek a Nemzeti Demokratikus Arcvonal képviselői, majd Pătrășcu Andrei megnyitotta a nagygyűlést és a következő tiszteletbeli elnökséget javasolta:

Elsőnek Sztalin marsall, a Szovjetszövetség

ség népeinek lángelméjű vezetője, másodiknak Molotov, harmadiknak Kalinyin, negyediknek Malinovszki marsall és a nagy szovjet nép egész kormánya. Ugyanakkor a tényleges elnökség tagjaiul a következőket ajánlotta: Pauker Anna, Gheorghiu-Dej, Groza Petre, Luca Vasile, Georgescu Teohari, Pătrășcanu Gheorghe, Rădăceanu Lotar, Părvulescu, Pătrășcu, Voitec Ștefan, Ionescu Tudor, Stoica Chivu, Falibon, Sencovici Alexandru, Brătăleanu, Vlădescu-Răcoasa és Bagdasar.

Az elnökség megalakulása után a romániai egységes szakszervezetek részéről Sencovici Alexandru, az Ekésfront részéről Mițu Baduț földműves, a Hazafiak Szövetsége részéről Levente Mihai, a Magyar Népi Szövetség részéről Czi kő Nándor, a román demokráta nők részéről Livezeanu, a szociáldemokráta nők részéről Rădăceanu, míg a szociáldemokráta párt részéről Voinea Serban tartottak rövid beszédet.

Ezután Gheorghiu-Dej emelkedett szólasra és a következőket mondotta:

Gheorghiu-Dej beszéde

— Ma ünnepeljük az 1917 októberi nagy szociálista forradalomnak 27-ik évfordulóját. A bolsevista párt által vezetett munkások és parasztok szovjet erjei új társadalomnak, a szociálista társadalomnak az alapjait vetette meg, amely nem ismeri az embernek ember által való kizsákmányolását, a nemzet nemzet által való leigázását.

— A dolgozó nép urrá lett a termelési eszközök, a föld és az ország valamennyi java fölött, s a cári uralom alatt elnyomott népek teljes jogegyenlőséget kaptak. Az ifjú Szovjetköztársaság ellen idegen hadseregeket küldtek, amelyeket a reakciós és ellenforradalmi hadseregek és bandák segítettek, hogy elfojtsák a szociálista forradalmat és a munkások s parasztok erejét. Szovjetországot lánggyűrű fogta körül, de az akkori ifjú Vörös Hadsereg, a felszabadított nép támogatásával, Lenin és Sztalin vezetésével a valóságos csodákat művelt. Kiűzték a betört ellenséget és biztosították a szociálistizmus békés alkotó munkáját. Kiemelkedő, rendkívüli szerep jutott ebben a harcban Sztalinnak. A legválságosabb időpontban Lenin őt küldte a legfontosabb harcerekre és az ellenséget sikerült is megsemmisíteni.

Gheorghiu-Dej ezután elmondotta, hogy az idegen támadók és a belső ellenforradalmi bandák megsemmisítése után a nagy és testvériség megvalósulása valóban életkérdés számunkra. De nem elég tapsolni a román demokráta erők határozott szavának, amely gátat emel az ellenünk irányított fajgyűlölet elé, hanem magunknak is ugyanolyan elszántsággal kell iránunk a szovinizmus, a nemzeti gyűlölködés magvát a saját sorainkban. Nem elég rámutatnunk, hogy azok, akik ma az itt élő magyar nép ellen uszítanak, magát az elnyomás rendszerét akarják átmenteni, ami nem utolsó sorban éppen a román tömegeket sújtaná. Nem elég rámutatnunk, hogy a támadást azért élezzük ki ellenünk,

orosz nép és a Szovjetszövetség többi népei békében végezték a nagy szociálista munkát. A szociálista rendszerben mindenki megtalálta a helyét képességeinek megfelelően. A sztalini alkotmány betette a szovjet demokrácia művét, az építő munka nemcsak az iparra és a földművelésre terjedt ki, hanem felölelte a tudományt, közmívelődést és a művészetet is. Ezt a csodálatos szociálista építőmunkát azonban megzavarta a fasiszta német hordák gaz támadása a Szovjetszövetség ellen.

— Ekkor — folytatta Gheorghiu-Dej — szovjet erő és a nagy Sztalin felhívására a sok nemzetiségű álló szovjet nép egyetlen emberként állott talpra, hogy megvédje közel negyedszázad alatt alkotott jait, szabadságát, valamint országának demokráciáját és függetlenségét. A Szovjetszövetség végtelen területén lakó szabad és boldog népek testvérisége, a szovjet nép erkölcsi és politikai egysége, gazdasági, politikai és katonai teljesítőképessége, valamint az ügy igazságos voltának a tudata, amelyért a szovjet nép harcolt, Sztalin marsall politikai és stratégiai lángelméjének vezetésével meghiúsította a hitlerista vadállat örült támadását a szociálistizmus országa ellen.

A továbbiakban a szónok arra utalt, hogy az egész világ munkás és haladó né-

pének körében csodálatot váltottak ki a Vörös Hadsereg sorozatos győzelmei.

Beszédét ezután így folytatta:

— Az októberi nagy proletár és szociálista forradalom 27. évfordulóját a hitlerista vadállat megsemmisítéséért folytatott háború közepette üljük meg. A felszabadító háború folytatódik az ellenség területén. De a vérszomjas ellenséget még nem terítettük le. A román nép, amelyet három éven keresztül belesodortak a Szovjetszövetség, Anglia és Amerika, vagyis mindenkor szövetségesei ellen a háborúba, mindezek dacára nagylelkű fegyverszünetet kapott. Abban a nagy megtiszteltetésben részesültünk, hogy dacára a szovjetterületen a németek oldalán elkövetett bűntényeinknek, részt vehetünk az igazságos felszabadító háborúban a fasiszta Németország megsemmisítése érdekében.

— Am az államgépezetben és a köz- és magánintézményekben, valamint a hadseregben lévő fasiszta elemek minden eszközzel megakadályozzák az ország újraépítését és a nép mozgósítását a háborus erőfeszítés megtételére. A román nép már megérti, hogy a béke kivívására fokoznia kell háborus erőfeszítéseit. Csak azok, akik önző érdekeiket a román nemzet érdekei fölé helyezik, követnek el mindent, hogy megakadályozzák az államgépezet megtisztítását a fasisztáktól, akiket fednek és bátorítanak. Éppen elég politikus van, akik álcázva vagy nyíltan szovjetellenes politikát folytatnak, holott a Szovjetszövetség szabadította fel az országot. Politikuskok, akik a fasisztabarát elemekből álló reakciós kormányt támogatják, amely szabotálta a frontot és megsejtette a fegyverszünetet. Ezek a politikusok folytatják sovén faji izgatásukat, hogy megakadályozzák a román nép és a vele lakó nemzetiségek között a barátság és a békés együttélés megvalósítását. Ezek a politikusok az államgépezet segítségével igyekeznek megakadályozni a munkásság és a parasztok szövetségét, a román népnek egyetlen Nemzeti Demokratikus Arcvonalba való tömörülését a fasiszmus elleni harc, országunk nemzeti függetlensége, a szabad és demokratikus Románia és a Szovjetszövetséggel való őszinte barátság megvalósítása érdekében.

Gheorghiu-Dej beszédét azzal fejezte be, hogy a Szovjetszövetség fennállása nagy napján a román nép gondolatai Sztalin, a hős Vörös Hadsereg lángelméjű főparancsnoka felé szállnak, aki felszabadította országunkat és a többi népeket a fasiszta járom alól.

Igy fog összefonódni egyszersmindkorra a román és magyar nép demokratikus törekvése. Így dönthetjük le az előítéletek választfalát közöttünk. Így teremthetjük meg végre a sokévszázados közös ellenségtől, a német zsarnokságtól egymás ellen kijátszott két nép közös békéjét. Így fogjuk azt a nagy győzelmet, amit a felszabadító Vörös Hadsereg aratott a hitleri hordákon, valóban az itt élő népek barátságának és felvirágzásának nagy művévé váltani.

Bányai László

Az új miniszterek első megnyilatkozásai

Nem lesz pénzhígítás. — Kiírják hamarosan a községi tanács választásokat. — Tisztogat az új közoktatásügyi miniszter. — A közlekedésügyet a szovjethadvezetőséggel karöltve rendezik.

(București.) Az új kormány tagjainak ünnepélyes beiktatása megtörtént. Ez alkalommal az egyes miniszterek beszédet tartottak, melyek, ha általános keretekben mozogtak is, megvilágosították különböző programpontjaikat.

Mihail Romniceanu pénzügyminiszter többek között az infláció ellen nyilatkozott. Hangoztatta, hogy szükségének tartja a pénz vásárlóerejét fenntartani. Új pénzt csak annyit bocsájt ki, amennyi feltétlenül szükséges.

Penescu belügyminiszter közölte, hogy a legrövidebb időn belül megtartják az új községi tanácsválasztásokat.

Voitec Stefan közoktatásügyi miniszter szerint az oktató személyzet és maga a minisztérium személyzetét is szigorúan és teljesen meg kell tisztítani a mai rendszer ellenségeitől s azután rá lehet térni a közoktatás átszervezésére. — Az a kötelességünk — mondotta — hogy az egész népnek ingyenes oktatást biztosítsunk.

Patrășcanu Lucrețiu igazságügyi miniszter kijelentette, hogy az igazságügyminisztériumnak is hozzá kell járulnia az ország demokratizálásához.

Gheorghiu-Dej ujonnan kinevezett közlekedésügyi miniszter tegnap délelőtt iktatták be tisztségébe. A beiktatási aktsón Groza Petre dr. helyettes miniszterelnökön kívül megjelent Eftimiu tábornok, a volt közlekedésügyi miniszter, Răutu államtitkár, továbbá a minisztérium tisztviselői. A lemondott közlekedésügyi miniszter rövid beszédet tartott, melyben rámutatott arra, hogy a volt kormány létjogosultsága a fegyverszüneti feltételek aláírásával megszűnt, továbbá a nép szélesebb rétegeinek sem birta a bizalmát.

Gheorghiu-Dej, az új közlekedésügyi miniszter programadó beszédében hangsúlyozta, hogy nehéz feladatok előtt áll. Először is teljesíteni kell a fegyverszüneti egyezményből származó kötelezettségeket. Ennek pedig nem papíron, hanem gyakorlatilag kell megvalósulnia, mert ennek végrehajtásától függ az ország jövője. Rámutatott arra, hogy a szállítási ágak összeegyeztetésével lehet megoldani. Hasonlóképpen nem lehet a postai ügyeket a távirat- és rádióügyek nélkül megoldani.

Groza Petre beszéde

Ezután Groza Petre dr. helyettes kormányelnök beszélt, aki többek között ezeket mondotta:

— Nem ajánlhatok egyebet, mint harmónikus együttműködést felülről lefelé és alulról felfelé, melyre annyira szükségünk van. A mai élet nehezen lüktet. A huzavona rokona a halálnak. Ugy kell az önk szerveit összeegyeztetni, hogy az közvetlen összeköttetésben legyen a legfelsőbb szovjet katonai parancsossággal. Az a kapcsolat eddig csaknem teljesen hiányzott. A nagyobb közlekedési központok-

ban nincsen egyetlen tolmács sem, akinek segítségével a szövetséges hadseregek összeköttetést teremthetnének az illetékes szervekkel. Csak egy példát mondtam. Keyés jóindulattal javítani lehet ezen a helyzeten. Rövid időn belül megindul a vérkeringés és mindannyian megkönnyebbülten fogunk lélegezni. Mindannyiunknak mindent latba kell vetni, hogy megvalósíthassuk a szabad, független és demo-

krata Romániát — fejezte be Groza dr. helyettes miniszterelnök.

Tisztogatás a szigurancán

(București.) A „Semnalul” című fővárosi lap értesülése szerint a kormány alapos és kíméletlen tisztogatást rendez úgy a fővárosi, mint a vidéki állambiztonsági hivatalokban. A kormány ezen lépését az tette szükségessé, hogy az alárendelt szervek a fegyverszüneti pontok valamint a felsőbb utasítások végrehajtásánál megnevelő magatartást tanúsítottak.

A „Semnalul” úgy tudja, hogy a bírói kar legmagasabb rangú tagjai közül többen be akarják nyújtani lemondásukat, hogy ezzel elejét vegyék a tisztogatás alkalmával történő hivatalos elbocsájtásuknak.

MUNKÁSÉLET

Az „Astra” brassói gyár munkássága elkergette a parancsuralom idejéből maradt igazgatóságot

(Brașov.) Mint a „Drum Nou” jelenti, Brassó legnagyobb gyárának, az „Astrának” a munkássága a szó szoros értelmében elkergette a gyár hitlerista érzelmű és munkásüldöző vezetését. A gyárigazgatóság a több ezer munkás által aláírt beadványokat, melyek a munkásság kívánságait tartalmazták, nem akarta figyelembe venni. Vines igazgató nyilván így akarta kimutatni, hogy nem vesz tudomást a

parancsuralom megszüntéről.

Tegnap délelőtt 11 óra tájt a munkásság kitódult az udvarra és kifütyülte az igazgatót.

Egy fővárosi inspektor közbenjárása után végül Vines igazgató N. Strat ezredessel, Linner, Hoffmann, Păteanu mérnök és Dalea munkavezetővel együtt azonnal eltávozott a gyárból.

A ruházati-ipari magántisztviselők szervezkedése

(Brassó.) A magántisztviselők szakszervezetébe tartozó textil, ruházati, bőr és cipőkereskedelmi vállalatok tisztviselői és kereskedelmi alkalmazottai gyűlést tartottak.

A szakmabeliek megoldásra váró követeléseit öt pontba foglalták össze. A vállalatok vezetőivel való tárgyalásra bizottságokat választottak.

A Miess börgyár vezetésével Lörr Alfred, Tomposch Mihály és Miess Wilhelm tárgyalnak, míg Bayer Reinhold, a Scherg Testvérek és Benedek Sándor a

Mihai C. Faur gyár vezetésével folytat tárgyalásokat.

Benedek Sándor rámutat arra, hogy még ma is vannak tisztviselők, akik havi 8000 leírt dolgoznak. A drágasági index az utóbbi években 1300%-al emelkedett, míg a fizetések alig 300%-al.

Végül a következő szakmai bizottságot választottak meg: Förster Balázs, Benedek Sándor, Stanislaw Emma, Tomposch M., Bayer Reinhold, Hirsch Dezső, Bucsi Károly, Prediger Karl és Tittes Maria.

Szakszervezeti hírek

Szervezkednek a mészáros- és hentesipari munkások

(Brassó.) A mészáros- és hentes-munkások november 12-én délelőtt 10 órakor gyűlést tartanak a szakszervezeti székházban (Szabadság-tér 26), ahol a követeléseiket vitatják meg.

Festő-, mázoló- és kőműves munkások figyelmébe!

(Brassó.) November 11-én délután 5 órakor a szakszervezeti székházban (Szabadság-tér 26) gyűlést tartanak a festők, mázoló, kőművesek és a rokonszakmában dolgozó munkások.

A faiparimunkások szombaton délután taggyűlést tartanak

A brassói faipari, kárpitos- és fűrészgyárimunkások szombaton, november 11-én délután félnégy órai kezdettel a szakszervezeti helyiségben (Piața Libertății 26 sz. II. em.) taggyűlést tartanak. A szaktársakat ezúton kéri, hogy saját érdekében jelenjenek meg. A taggyűlés napirendjén több fontos kérdés szerepel, többek között a jelenlegi katonai szolgálatot teljesítő vezetőségi tagok helyettesítése is.

A villanyszerelők szakszervezetének közgyűlése

A brassói villanyszerelők szakszervezete közli tagjaival, hogy nov. 11-ikén, a 6-iki vezetőségi ülésen hozott határozat értelmében, közgyűlést tart. Napirendjén: 1. A bizottsági beszámoló. 2. Az U. E. B. igazgatóságának válasza. 3. A szakszerve-

zetbe beirt tagok névsorának átadása, amelyet a szakszervezeti központ kért. 4. A tagjárulékok fizetése. 5. A behajtott pénzek átadása. 6. Újabb gyűlések és összejövetelek rendezése. 7. A Rosenblatt szaktárs visszahelyezésére teendő lépések. 8. Adminisztrációs munkálatok.

A vezetőség kéri a szakszervezet összes tagjait, hogy pontosan jelenjenek meg, mert a megjelenések hiánya miatt a szakszervezet ügyei nem intézhetők el. A távollemaradásnak tehát nem lenne mentsége. A titkár és a bizottság tagjai készítsék elő irataikat az ülésre.

Meghívó

Felhívjuk a Teutsch gépgyár összes munkásait, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor vegyenek részt a szakszervezeti székházban (Piața Libertății 26) tartandó gyűlésen.

A Teutsch-gyár szakszervezeti bizottsága

— A kalaposnők és fehérneművarróknak gyűlése. A szervezőbizottság felhívja az összes brassói fehérneművarrókat és kalaposnőket, hogy november 12-ikén délelőtt 9 órakor jelenjenek meg a szervezőbizottság helyiségében a Piața Libertății 26 szám alatt, II. emelet.

— A ruházati szakszervezeti bizottság ülése. A bizottság vezetősége felhívja a ruházati szakszervezet bizottságának tagjait, valamint egy-egy kiküldöttet mindegyik műhelyből, hogy november 12-ikén délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a szervezőbizottság helyiségében a Piața Libertății 26 szám alatt (Sparkasszapület) második emelet. Mindenki jelenjék meg pontosan az ülésre.

Felvonul a munkás

Az utca alsó részén, a járdán álló járókelők izgatottan néznek az utca felső részén nagy tömegben felvonuló ember-sorok felé.

Már messziről lehet látni, hogy itt valami rendkívüli esemény játszódik le. A sokaságból kiemelkedő zászlók száma s a felvonulásban résztvevő emberek éneke és ünnepélyes arckifejezése igazolja a nagy napot. November 7-e, a Szovjetszövetség forradalmának az évfordulója s a munkásnép lelkesen ünnepli e napot.

Mintha mások volnának a gondterhes orok, mintha a ráncok mind eltűntek volna a homlokokról, mintha már egy más jövőt látnának maguk előtt. Felemelt fővel, kipirult arccal, bizakodva lépkedtek egymás mellett s az az érzés, hogy ők is érzik a bennük rejlő összefogás erősségét. Mert együtt halad román és magyar munkás.

Csak egy pár percre hagyták ott a munkapadokat, a gépek ezreit, hogy osztozzanak a szomszédos nagy nemzet, az orosz nép ünnepében, amely annak idején egy ilyen nagy világgégés romjaiból emelkedett ki, elkecseregett harcok s nagy áldozatok árán. Gigászi munka volt, amit a nagy nemzet tett, de egyáltalán olyan példa is a mi részünkre, ami mellett nem szabad elhaladnunk simán. Az az igazi demokrácia, ami győzedelmeskedett ott, kell, hogy iskolapéldája legyen a romániai munkásságnak is, hogy minden időben, és minden körülmények között együtt haladjunk.

A romániai munkásság tartozik ezzel a nagy összefogással a világ demokrata országainak dolgozóival szemben is. Nem maradhat ki abból az újjáépítésből, mely az emberiség összességének örök időkre a békét, a megelégedést, az egymás iránti szeretetet van hivatva védeni.

A szovjet nép harca és ünnepe a mi harcunk és ünnepünk is. A román és magyar munkás megtámasztja az utat ebben a harcban, mely a megértéshez vezet ebben az ünnepben, mely a megbékélést hozza a mi számunkra.

Ugyanezt kell tegye a nép többi rétege is. A román és magyar földművesek, akiknek sorsa egy, akik egyformán a legnagyobb áldozatot hozták ebben a nagy világgégésben, egymásra kell találjanak.

Az értelmiségi pedig felül kell emelkedjen minden kicsinyességén, félre kell dobjon minden torzsalkodást, személyeskedést és nyújtson kezét a nép egyszerű fiainak, akik őszintén kívánják a nemzetek megbékélését.

Egyet nem szabad elefelejtünk. Azt, hogy a jövő útja az igazi demokrácia, mely nélkül nem lehet belépni a szabadságserető népek táborába.

Pozsár András

A munkás szabad-egyetem vasárnapi műsora

A munkás szabadegyetem titkársága közli, hogy vasárnap, november 12-én, már reggel 9 órakor kezdődnek az előadások, mivel az Astra terme rendszerint hangversenyek céljaira van lefoglalva. A vasárnapi előadáson Ion Poda, a Drum Nou munkatársa, „A munkás bérharca” címen tart előadást. Előadás után zenei énekszámok, valamint szavatelok teszik változatossá a műsort.

„LUMINA” Mozgó

Brașov-Brassó, Hirsch-utca 12 sz.

Péntek, 1944 november 10-11-én kezdve nagy amerikai bemutató

Bettauer Hugó híres regénye után

Eksztrovaagáns

Főszerepben: J. Colier és O. Moore

Előadások folytatódóan délután 1/3 órától. Vasárnap d. e. előadás 11 órakor

Kiadóhivatalunk új címe:

Brașov, Strada Argintarilor Nr. 16
(„Korona” szállóval szemben)

Groza Petre, a jelenlegi helyettes miniszterelnök a román és magyar nép testvériségéről

(Deva.) Petre Groza, az Ekésfront megalapítója, a jelenlegi kormány helyettes miniszterelnöke, jól ismert és nagyrabecsült név a demokratikus gondolkodású erdélyi magyarok előtt is. Kilenc éve annak, hogy Déván kezett nyújtott egymásnak az Ekésfront és a Madosz, a román és a magyar föld dolgozója, azon az emlékeztetés gyűlésén, amelyen románok románul, magyarok pedig magyarul beszéltek.

Petre Groza még helyettes miniszterelnöki kinevezése előtt a Magyar Népi Szövetség dévai alakuló gyűlésén jelentős beszédet tartott, mégpedig magyar nyelven, Ezt a súlyos elvi jelentőségű megnyilatkozást szükségesnek látjuk teljes egészében közölni.

Móc és székely testvériségben akar élni e földön

— Ez a beszéd első nyilvános megnyilatkozásom — mondotta Groza Péter dr. volt miniszter, — a négyéves elnyomó diktatúra után. Nem programszerrű, hanem egyszerűen gondviselészerű megszólalás ez. Eddig nem beszéltem, engedtem, hadd beszéljenek mások. Vártam, mert egyelőre a tetteket tartottam fontosnak. Ma azért beszélek, mert városunk telepí dolgozóit, a környék földműveseit, a munkásság és az értelmiség ma tartja szervező gyűlését. Ez a magyar munkás- és földművesréteg ekés testvéreivel 1935 február 6-án, a dévai gyűlésen fogott először baráti kezét. A móc és a székely, kéz a kézben tanúsított, hogy boldog testvériségben akar élni azon a földön, amely mind a kettőnek olyan nagyon drága. Ma ez a közfogás még szorosabbá válik.

— Egy régi diákkori történet jut eszembe, amely állandóan foglalkoztat. Alig tízenegyes évek koromban kerültem a szászvárosi kollégiumba. Mindjárt az első napon történt, hogy az iskolapadban elbőbiskoltam. A szomszédom, ma ismert író, melletttem ült és az osztályi diák előjárója biztatására oldalba ütött ezekkel a szavakkal: „Kelj fel, te güzü”. Ingerült állapotomban arcul ütöttem barátomat. Az előjáró erre megparancsolta, adj nekem vissza a pofont. Öt viszonzotta is — szelíden végig simította arcomat. Erre az osztályi előjárója rám parancsolt: No, Groza, adj neki most te egy igazi pofont. Ezt én megadtam, mire szomszédom dühében nekem adta meg jobbról, balról az igazit. Persze mind a kettőn sirtunk és úgy feküdtünk le este a kollégiumban szótlanul. Másnap reggel egymásra bukkantunk és szomszédom megkérdezte, hogy miért ütöttem meg. Azért, válaszoltam, mert azt mondtad nekem, hogy „güzü”. Am egyikünk sem tudta, hogy mit jelent ez a szó. Végül is megnéztük a lexikont és kiderült, hogy ez egy szelíd mezei állat. Így verekedtünk össze a semmin.

Az uszítás árát a két nép fizette meg

— Ez a történet engem ma már csak népi vonatkozásaiban érdekel. A román és a magyar nép, melyet egymásra utaltságában egyazon asztal mellé helyezett a sors, évszázadokon át hasonló okokból tűzött össze, nem egyszer tragikusan. A népeink közt lezajlott összefüggés úgy ösztönzött, hogy megkínzott, hogy ezt megismételni soha többé nem lesz kedvünk. Idegen érdekekért üttük egymást a testvéri megértés és összefogás helyett. Ennek árát mindig a két egymásnak uszított nép fizette meg. Évszázadokon keresztül ugyanazzal az ellenséggel álltunk szembe s az mindkettőnk egyformán kihasználta és becsapott. S ha ma olyan hangok hallatszanak, amelyek a magyar népet a hőhöz szerepében tüntetik fel, mi ezekre azt feleljük, hogy aki így beszél, az nem ismeri a történelmet. Mert történelmi tény, hogy nemzeti hőseinket Horiát, Clocscát és Crisánt, „Im Namen des Kaisers”, osztrák császári parancsra, osztrák katonák fogták el, ítélkeztek fölöttük és törték kerékbe. A 48-as szabadságharc pedig valójában a két nép szabadságharc-

ként indult a magyar és a román nép felszabadítására a habsburgi elnyomás alól és a feudalizmus megdöntésére. Csak később került szembe a két nép a szabadságharc folyamán. Titkos erők játszottak ebben közre, népeink legnagyobb szerencsétlenségére. És itt van a legujabb véres dráma: a bécsi ítélet. Ki ne látná, hogy ezzel Hitler nem a magyar és nem a román nép érdekeit szolgálta, hanem kizárólag csak a saját önző elképzeléseit. Ezzel a szakadékok a két nép között még mélyebbre vágta. A bécsi ítéletet sokan a bibliai Salamon-ítélettel hasonlították össze. Amde ez tévedés, mert a biblia azt is említi, hogy amikor Salamon király ketté akarta vágni az élő gyermeket, amely fölött két anya vitatkozott, az igazi fájdalommal felsikoltott és inkább lemondott volna gyermekéről, de nem engedte, hogy megöljék. De ez Bécsben nem történt meg. Mind a két fél az életelen hullát vitte haza Bécsből s ráadásul a Gigrutuk, Pop Valérok, Manolescuk s a Csákiak, Telekies hasonozzórú magyar társaikkal banketten ünnepezték meg ezt a döntést. Nem vették észre, hogy pezsgőspoharukba a román és a magyar nép keserű könnyei és véres verejtékének csöpp-

A mi győzelmünk a román és magyar nép közös győzelme lesz

— A román és magyar népnek ezt a közös akaratát semmi sem fogja megtörni. E mellett szól ez a mai közös közfogás a román és magyar ekések és munkások között. És ne feledjük, hogy ebben a harcunkban fegyvertársunk a nagy Kommunista Párt, melynek programja a román és a velük együtt élő magyar kisemmitet-tek felemelése is egy szabadabb, embe-ribb életbe. A győzelem nem lehet kétséges és ez a mi győzelmünk a román és magyar nép közös győzelme lesz.

A továbbiakban Groza Péter rámutatott a szervezkedés fontosságára. Hatalmas tömegeknek kell hátunk mögött felsorakozniuk, hogy elszánt harci akaratukkal megvívassuk ezt a csatát, amelynek sikere számunkra a demokratikus jogok teljességét biztosítja és a szabad emberi életet a szabad és demokratikus Romániában.

— Szervezkedni! Így védekezhünk az ellenfél: a fasizták és az áldemokraták ellen, akik mindent elkövetnek céljaik érdekében. Sajtóhadjáratot zudítanak a dolgozó magyar nép ellen, bűnbaknak akarják odaállítani a magyar parasztot és a munkást, aki pedig az elmúlt években épp úgy szenvedett itt is és odaát Észak-Erdélyben is, mint a román nép tömegei.

jei hullottak. De ez nem fájt a németnek. Sem román, sem magyar bérenceinek. Hitler pedig elérte a célját: a románokat kihajtotta a Donhoz és a Volgához, a magyarokat pedig Voronezshez, keressék ott Erdély másik részét.

— És ezalatt a propaganda és a nép ellenségei a történelmi hamisítások egész áradatával mélyítették ki mégjobban a két nép között vágott szakadékokat. Nemcsak, hogy nem fájt nekik az, hogy elválasztották egymástól szülőket és gyermeket, hitvest és férjét, hanem valóságos kínai falat húztak Észak- és Dél-erdély közé. Ha a szülő gyermeket akarta látni, hitves a férjét, vagy a gyermeket akarta szülőinek néhány banit vagy néhány fillért küldeni ez leküzdhetetlen akadályokba ütközött. Így ment ez négy éven keresztül. Nem mintha a szegény magyar munkás és paraszt akarta volna így, nem mintha a román nép érdekei kívánták volna ezt. Így történt, mert így akarta a német, ez volt Hitler érdeke, ez volt a polcon lévő hatalmasságok érdeke.

— De magyar testvéreim, mi a román és a magyar nép nevében fogadjuk, hogy ez többet nem történik meg. Bennünket többet semmiféle idegen érdek nem fog szembeállítani. Közös, szűkebb hazánk, Erdély vérel öntözött szent földjét nem fogja többé a zsarnokság a román és magyar nép közös börtönévé vagy temetőjévé tenni. Itt születünk ezen a földön, a sors ide állított és itt is akarunk és fogunk élni, közös, szabad, demokratikus hazában, ugyanazoktól a demokratikus elvektől eltelev.

De hogy a nép szenvedett, az nem jelenti azt, hogy ne lennének ott is, akárcsak minálunk hitlerista bérencek, akik ellen harcolni kell és kötelesség is. De hagyjuk itt is érvényesülni a régi elvet: seperjen mindenki a saját portáján.

— Az augusztus 23-i vívmányokat — mondotta Groza Péter — meg kell becsülni és meg kell védeni. A demokrácia hajnalt elsősorban a dícsőséges Vörös Hadseregnek kell köszönnünk. A Vörös Hadsereg a vele vállalt küzdő román hadsereggel teremtette meg a demokrácia kivívásának lehetőségét, amiből szabadságunk sarjadzik ki.

— Feladatát, eddigi munkája tanúbizonysága szerint, az augusztus 23-án megalakított kormány nem ismerte fel. Ártatlan dolgozó emberek ellen léptetett életbe intézkedéseket, de a háborús bűnösöket és a fasizta uszítókat szabadon sétálni engedte. A demokrácia követeléseit nem hajtotta végre, de nem is akarta, mert reakciós. A nagy demokratikus feladatok elvégzésére csak a Nemzeti Demokrata Arcvonal képes, és ezt meg is fogja tenni. Ezért kell szervezkednünk és támogatnunk a Nemzeti Demokrata Arcvonalat, hogy megvalósítsa mindazt, amit az Arcvonal platformja tartalmaz — fejezte be beszédét Groza Péter.

veteljük a teljes azonos jogokat minden téren, a szabad nyelvhasználatról a szabad iskolázatásig és a kétnyelvű egyetemig. Nem akarunk megkülönböztetést munkás és iparos között nemzetiség szerint. Minden téren megköveteljük az egyenlő bánásmódot és szabadságot.

— A helyi érdekeken felül áll még a hitleri Németország legyőzésének szükségessége. Ez a legelső kötelesség, a Vörös Hadsereg támogatása minden eszközzel. Eppen ennek a nagy célnak az érdekében újja kell szerveznünk és építenünk életünket minden viszonylatban, hogy az az is hatásosabban támogathassuk a felszabadító harcot.

— Ne higyük azonban, hogy saját magunk földjén máris felszámoltuk a hitlerizmust. Igenis, még itt is van hitlerizmus. Politikai harcnak kell kezdődnie a fasizmus megsemmisítésére s ebben a Madosz-nak is részt kell vennie. Magunk soraiban is végre kell hajtánunk a tisztogatást, mint ahogy a román fasizmus ellen is kérhetetlenül kell harcolnunk. Nem szabad kinyitnunk a kapukat azoknak, akik tegnapiak még Imre vagy Szálassy politikáját támogatták. Vigyáznunk kell. A Madosz nem lehet menedékhely! Semmiféle fasizta szennyet és piszkot nem tűrhetünk meg. Ebben a kérlelhetetlen és megalkuvást nem ismerő szellemben üdvözlő a kommunista pártja a Madosz-t.

— Kívánjuk, hogy Erdély egyszer végre valóban az erdélyieké legyen s mi magunk dolgozhassunk Erdély népeinek boldogabb jövője és együttműködése érdekében.

A meggyőződéséért román és magyar börtönökben sanyalódott Simó Gyula beszédét hosszas tapsal helyeselte a gyűlékezet.

Megalakul a szervezőbizottság

Ezután a Madosz kiáltványának előterjesztésére került sor, amelyet egyhangulag fogadtak el a jelenlévők. A továbbiak során megválasztották, ugyancsak egyhangulag, a Madosz szervező bizottságát.

A szervező bizottság tagjai a következők:

Tarkányi Ferenc földész, Hatházi Samu földész, Szepesi Sándor munkás, Tar Károly munkás, Kibédi Albert székely alkalmazott, Fodor-Pataky Ádám kisiparos, Bortnyik György kiskereskedő, Kós Károly mérnök, Balogh Edgár szerkesztő, Soó Tamás főiskolai hallgató, Sály István ügyvéd és Némethy Endre tisztviselő.

Az értekezlet elhatározta egy magyar népakadémia felállítását. Ez a népakadémia az erdélyi magyar földművelés és munkásság soraiból öntudatos harcosokat akar nevelni a demokratikus társadalom felépítésére. Az értekezlet nyomban bizottságot küldött ki a népakadémia szervezésére. A bizottság tagjai: Kós Károly, Nagy István, Szabédi László, Jancsó Elemér és Nemes István írók.

A német hadsereg a Gestapo kezén

(London.) Hitler legujabb rendelete a nemzeti szocialista párttag német tiszteket kivételes hatalommal ruházta fel.

A rendelet szerint ezek a politikai megbízottak bizalmas jelentéseket küldhetnek a Pártközpontnak.

Jogukban áll azonnal fölévelni azt a parancsnokot, ki az utasításait nem követi, tekintet nélkül annak a hadseregben viselt rangjára, tehát a felettesei is.

Hitler ezen rendelete szerint tehát már nemcsak a belső, hanem a teljes haderő is a Himmler és a Gestapo közvetlen parancsnoksága alá került.

Madosz - gyűlés Kolozsváron

„A magyarság soraiban is végre kell hajtánunk a tisztogatást”

(Kolozsvár.) A hitlerista uralom alól felszabaduló erdélyi fővárosban is megindult a demokratikus gondolkodású magyarok szervezkedése. Egy szűkebbkörű értekezleten, amelyen a dolgozók minden rétegének képviselője megjelent, azt az egyhangu határozatot hozták, hogy újjászervezik a volt Madoszt.

Az értekezletet Szepesi Sándor munkás, a kolozsvári szervezet volt elnöke nyitotta meg s üdvözölte a megjelenteket, akik között ott voltak: dr. Csögör Lajos megbízott alispán, dr. Demeter János alpolgármester és Kós Károly ismert erdélyi író és műépítész.

Kós Károly ismert író felszólalásában hangsúlyozta, hogy a jövőndőt csak a népek békés együttműködése alapján tudja elképzelni, míg Balogh Edgár lapszerkesztő a Madosz régi vezetőségi tagja, a demokráta eszmékhez mindig hű Madosz régi küzdelmeit ismertette.

Simó Gyula a Kommunista Párt üdvözlését tolmácsolta a Madosz-nak, amely a demokráta magyar dolgozók képviselője-

ként mindig a magyar-román együttműködés érdekében harcolt.

— A Madosz nem új előttünk, — folytatta — ismerjük a múltját és tudjuk, hogy mindig a magyar dolgozók élén folytatta harcát. Ma egészen más helyzet előtt áll. A román fasizta politikában döntő változások történtek. Elsőnek a munkásság ismerte fel a helyzetet. A romániai Kommunista és Szociáldemokrata Párt egysegrontára léptek április folyamán és ehhez csatlakozott júliusban a nemzeti parasztpárt és a liberális párt egy része.

— Augusztus 23-ika széles ut lehetőséget nyitotta meg a demokratikus újjáépítésben. Ez eddig csak részben valósult meg. A valóban demokratikus erők érvényesülésének minden téren való keresztülvitelére van szükség. A demokráta harc most kezdődik a dolgozók boldogabb jövőjéért. Mi a Madosz-ban a magyar dolgozók széles szervezetét látjuk, nem a román nép hátrányára, hanem azzal a céllal, hogy a két népnek azonos életlehetőségei legyenek. Mi is kö-

I. oszt., „Bohn” cserép

drbja 26 lei

Diósi és Muranszky
fatelepen

Braşov — Brassó

Şos. Sft. Petru — Szentpéteri ut 72

TELEFON 18-04

HIREK

„Öfelsége 1. Mihály királynak

jó kívánságainkat tolmácsoljuk születésnapja alkalmából. A román nép legnehezebb pillanataiban, mikor országunk a hitlerista elnyomatás és Antonescu bűnös kormányzásának sulya alatt az összeomlás küszöbén állott, Öfelsége királyi előjogait az ország antifasiszta erőivel egyetértésére értékes támogatást nyújtott a fasiszta parancsuralmi rendszer megdöntéséhez és a demokrácia ügyének diadalrajutásához.

E hozzájárulásával Öfelsége a király nagyjelentőségű hazafias cselekedetét vitt végbe, amelyet újságunk szükségesnek tart kiemelni és értékelni.

Országunknak még nehéz időkkel kell szembenéznie. A fasiszta végső legyőzéseért folytatott harc még nagy erőfeszítéseket kíván és főleg megköveteli az összes népszerzetektől áthatott erőnek az egyesülését.

Ohajljuk, hogy Románia ifjú királya hivatalának magasztalán álljon.

(Scanteia)

A Magyar Népi Szövetség (volt Madosz) brassómezei szervezetének címe: Brassó, Weisz Mihály utca 35, II. emelet. Telefon: 17-97. Érdeklődés és tagfelvétel naponta 8—13 és 15—18 óra között.

— Haladéktalanul elintézik a munkabérek és tisztviselői fizetések ügyét. (București.) A kormány gazdasági bizottsága tárgyalta munkások magán- és köztisztviselők fizetésének kérdését. A fővárosi rádió szerint a kormány még pénteken dönt ebben a kérdésben.

A Magyar Népi Szövetség (volt Madosz) bukaresti szervezetének címe Str. Avram Iancu 1, Telefon 3-49-38.

Világszerte folyik a nagy tisztogatás

Európaszerte folyik a nagy tisztogatás munkája. Erélyes kézzel, gyorsan számolják fel a német uralom szomorú nyomait a felszabadult államokban. Franciaországból, Belgiumból és Bulgáriából érkeznek hírek újabb letartóztatásokról.

(Moszkva.) A Pravda jelenti, hogy Szófiában az utolsó napokban további 350 háborús bűnöst és hitlerista tisztviselőt tartóztattak le, akiket az ellenséggel való együttműködéssel vádolnak.

(Páris.) A francia rádió két letartóztatás hírért közli. Tegnap vették őrizetbe Denz tábornokot, Szíria volt kormányzóját és George Carcopinot-t, a Vichy-i kormány volt tagját. Hazaárulással vádolják őket.

(Páris.) A belga miniszterelnök bejelentése szerint Belgiumban eddig 60.000 személyt tartóztattak le az ellenséggel való együttműködésért.

(Páris.) A Reuter hírügynökség szerint a francia szociálista párt ülésén, melyet csütörtökön tartanak az összeomlás óta első ízben, 115 szociálista képviselő kizárását indítványozták. A szóbanforgó képviselők együttműködtek a Vichy-i kormánnyal.

Angol nyelvtanfolyam kezdők és haladók részére

November 15-én Poda Eri okle-eles nyelv- és irodalomtanárno vezetése alatt angol nyelvtanfolyam kezdődik a Szabad-ságtér 26 szám alatt. (Sparkassa épület, balra az udvarod.)

Poda Eri nyelvtanárnt Brassóban ismerik és értékelik mindazok, akiknek az utóbbi években angol nyelvtanfolyamokat tartott.

A nyelv és társalgás könnyebb elsajátítása céljából a jelentkezőket 10—15 személyes csoportokba osztják be, de kívánságra egyes személyek is kaphatnak oktatást.

Beiratkozások naponta 12—1 és 5—6 óra között.

LEGUJABB ESEMÉNYEK

Pătrăscanu igazságügyminiszter:

Romániában gyökerestől ki kell irtani a légionarizmus utolsó maradványait is

(București.) Lucrețiu Pătrăscanu igazságügyminiszter a Semmitőszéknél tett látogatása alkalmával a következő beszédet tartotta:

— A katasztrófa, amelybe Romániát taszították, olyan valóság, hogy mindannyiunknak ki kell nyissa a szemét. Akik közvetlenül vagy közvetve felelősek ezért, el kell vegyék büntetésüket minden irgalom nélkül. Biztos vagyok, hogy mindezek meg is kapják a megérdemelt büntetést. Antonescu rendszere egyes vezető biróink támogatását élvezte, amelyet azok önként nyújtottak neki. Sokan a birói karnak annak a mozgalomnak a szolgálatába szegődtek, amelyből hivatásos gyilkosok és hazaárulók kerültek ki.

— Corneliu Codreanu rehabilitása ezen birók segítségével a méltóság

érzésének legborzalmasabb lábbal tiprása.

— Ugyanigy bűnösök azok, akik dicsőítették a hitlerista háborút és fajgyűlöletet hirdettek. Már csak ezen okból is tisztogatás szükséges a birói karban. Ennek a tisztogatásnak nem bosszúálló jellege van és nem is pártszempontok szerint történik. Mikor a Nemzeti Demokratikus Arcvonal egyik főkövetelése gyanánt programjába vette a tisztogatást, az egész ország óhaját juttatta kifejezésre.

Hangoztatta ezután a miniszter, hogy a felelősségrevonás nem a szolgáknál, hanem a nagy bűnösöknél kezdődik.

Románia — fejezte be nyilatkozatát — csak mint demokratikus ország lehet szabad és független, amelyben gyökerestől kiirtották a hitlerizmus és legionarizmus utolsó maradványait is.

Churchill szerint 1945-ben meglesz a béke

(London.) Churchill miniszterelnök az alsóházban fontos nyilatkozatot tett, melynek során célzott a három szövetséges nagyhatalom képviselőinek legközelebbi találkozására.

Beszédében az angol miniszterelnök örömet fejezte ki a két nyugati fővárosnak, Párisnak és Brüsszelnak, valamint Szófiának, Belgrádnak és Athénak a felszabadítása fölött, majd utalt arra, arra, hogy a csatlósállamok cserben hagyják Hitlert és ellene fordítják fegyvereiket. A háború menetével foglalkozva Churchill rámutatott arra, hogy a tengeralatti háború, amelyhez Hitler olyan nagy reményeket fűzött, csődöt mondott és Németország súlyos csapásokat szenved el a nyugati szövetségesek légiflottája részé-

ről.

— Elérkezett az idő — folytatta Churchill — hogy rövidesen újra sor kerül a háromhatalmi értekezletre, amely nagy mértékben megrövidítheti a háborút. Senki sem kételkedhetik abban, hogy a jelenlegi hadihelyzetet tekintve, 1945-ben meglesz a béke.

Az angol miniszterelnök ezután elismerőleg emlékezett meg az amerikai politikai pártok magatartásáról, kiemelve, hogy ezek a pártok alárendelték érdekeiket a szövetségesek nagy érdekeinek, amidőn fenntartották a demokratikus intézményeket, anélkül, hogy ezt a háborús erőfeszítések megszenvedték volna. Ezután elismerőleg emlékezett meg Sztalin marsallnak bölcsességgel teli beszédéről.

A németek bejelentik Budapest egyes részeinek kiürítését

Új nagy szovjetoffenzíva indult Mezőkövesd körül

(London.) A Transocean német sajtóiroda közlése szerint a német csapatok kiürítették Budapest egyes városnegyedeket.

Ugyancsak a német hírforrás beszámol egy hatalmas erjű szovjetoffenzíváról, Magyarország északnyugati részén, amely Mezőkövesd környékén indult meg. A

szovjetcsapatoknak itt sikerült átkelniük a Tiszán.

Mezőkövesd, amely a Budapest-miskolci fővonalon fekszik, nyolcvan mérfölddel fekszik túl a Tiszán. Ugyálszik tehát, hogy a szovjetcsapatok erősen túlhaladtak a folyón. Szovjetrésztől azonban még nem számoltak be erről az újabb támadásról.

A brassói rendőrség közleménye a Szovjetszövetségből származó javak beszoállításáról

A brassói rendőrkésztszura közli:

— Szovjetunió területéről származó javak visszafelállításáról szóló törvényrendelet értelmében, a város területén mindenki, akinek bármilyen címen a Szovjetunióból származó érték, vagy anyag van birtokában, amely a háború tartama alatt került ide a Szovjetunió területéről, köteles azonnal annál a kerületi rendőrbiztosságnál beszoállatni, melynek körzetében lakik.

— A javakat a birtoklója olyan állapotban köteles visszafelállatni, amilyen állapotban azokat elhozta vagy kapta.

— A beszoállítás alkalmával nyilatkozat adandó, hogy milyen körülmények között kerültek a javak az illető birtokába.

— Azok, akik a Szovjetunió területéről elhozott javakat elidegenítették, ugyan-csak nyilatkozatot kötelesek adni a javakat jelenleg birtokló személyazonosságának megállapítása céljából.

— Akik a rendeltetvénynek a Hivatalos Közlönyben való megjelenésétől számított 5 napon belül a javakat nem szol-gáltatják be, 5—20 évig terjedhető súlyos börtönbüntetésben részesülnek.

A közművelődésügyi minisztérium utasítása a szovjetjavak visszaadásáról

(București.) A közművelődésügyi minisztérium utasította a hatáskörébe tartozó alantás tanügyi hatóságokat, hogy a

hadiszákmány címén a Szovjetunió területéről elhozott összes tanszerezési és egyéb tárgyakat záros határidőn belül saját személyes felelősségük mellett szol-gáltassák hiánytalanul vissza. A minisztérium a legapróbb részletekre kiterjedő utasítása pontosan megjelöli a beszoállítás idejét és helyét is.

Letartóztatták Dobre tábornok volt hadfelszerelési minisztert

(București.) A rendőrség november 9-ikén letartóztatta Dobre tábornokot, a hadsereg volt hadfelszerelési miniszterét, aki egyike az Antonescu parancsuralom bűnösöknek. Dobre tábornok a háborús bűnösök névsorán szerepel, mint az ország szerencsétlenségének egyik okozója.

Anglia hajlandónak nyilatkozott, hogy Hollandiát német területekkel kárpotolják

(London.) Radio. Attlee helyettes angol miniszterelnök kijelentette az alsóházban, hogy az angol miniszterelnök hivatalos jegyzéket kapott a holland kormánytól. E jegyzékben a holland kormány a németek által Hollandiában okozott hatalmas károk ellenértékeképpen igényt támaszt a közeli Poroszország egyes területeire, melyeket véglegesen Hollandiához csatoljanak vagy pedig gazdasági kiaknázás céljaiból holland közigazgatás alá helyezzenek.

Attlee azonnal kifejtette a brit kormány álláspontját is ebben a kérdésben és kijelentette, hogy hajlandóak támogatni Hollandia igényeit. Hollandiának joga van, hogy a Németországtól elvett területekkel kárpotolják.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 150 lej minden további szó 15 lej. Állástkeresőknek 50% enedmény.

Középkorú nő háztartás vezetését délelőtre vállalom. Cim a kiadóban. (37)

Kipróbált ügyes nyugdíjas vasutasok vagonok kíséréséhez szép jutalmazás mellett munkát vállalhatnak. Jelentkezni: Biroul Aon Moșoiu, Brașov, Piața Libertății 10 (Restaurant „Luther” felett). (38)

ANGORAFONALAT veszek. Cim a kiadóban.

Keresek hegedű-zongora, zongora-kamarazene műveket és partitúrákat az alábbi szerzőktől: Mendelsóhn, Tschaikowszky, Mozart, Respighi, Casella, De Falla, Enescu, Pizetti, Bartók, Ravel Caesar Franck, Dohnányi, Schumann, Schubert, Debussy, Bach, Beethoven, Brahms, Weisz Ilona zongoratanárnő, Brașov, str. Vlad Tepeș 11. (Kizárólag délelőtt 8 és 10 óra között). (42)

Gyakorlott kiszolgálóleányt és 2 cselédeányt alkalmaz Guinesch-vendéglő. Brașov, str. Gh. Baritiu 13. (43)

Modern sülyesztő gyermekkosci eladó. Brașov, str. Ioan Rațiu 16. (44)

Veszek egy sorozat lexikont és magyar szépirodalmi könyveket. Ajánlatokat Brașov, Argintarilor 8, apart. 2 kérek. (32)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brașov-Brassó, Str. Argintarilor 16 szám („Korona” szállodával szemben)

TITU IONESCU

ROMÁN-OROSZ szótáca nyelvtannal

150 lejért

az ország összes könyvkereskedéseiben és újságtözsdeiben kapható